

Muziek en brein. Over de kracht van muziek

Muziek en brein. Over de kracht van muziek, Ben van Cranenburgh, Stichting ITON, 168 blz., 20 euro.

In 2007 publiceerde de Engels-Amerikaanse neuroloog Oliver Sacks *Musicophilia*. Verhalen over muziek en brein. Een aanstekelijk boek met fascinerende klinische anekdotes van patiënten met onverwachte muziekvaardigheden, zoals 'zingende afatici', muzikale savants, fantoomvingers bij een eenarmige pianist en een plotselinge musicofilie bij iemand die door de bliksem werd getroffen. Het boek werd een bestseller. Ook *Muziek en brein. Over de kracht van muziek* van neurowetenschapper en musicus Ben van Cranenburgh verdient het om gelezen te worden. Het biedt in bondig bestek een helder geschreven overzicht van de huidige kennis over de vele relaties tussen muziek en brein. De tijd dat muziek 'rechts' zat, is voorbij. Muziek 'zit niet ergens', vrijwel alle hersengebieden zijn bij muziek betrokken, ook het cerebellum. Dat geldt vooral bij het maken van muziek. Muziek doet bij de meeste mensen iets. Muziek en brein maakt duidelijk waarom dat zo is. Muziek maken is bij uitstek een combinatie van motoriek, sensoriek en cognitie. Daarom is het prettig dat het boek geschreven is vanuit meerdere ervaringsgebieden. Zo biedt het ook simpele maar onderbouwde adviezen over muziek-leerstrategieën en over de keuze van muziekinstrumenten. Leuk om te lezen is dat in fMRI-scans is terug te zien dat ieder muziekinstrument in de hersenen zijn eigen specifieke signatuur verwerft. Daarnaast biedt het boek ook basale kennis over regelmatig voorkomende muziekstoornissen zoals congenitale amusie, muziekhallucinaties en focale dystonie. Muziektherapie is een vak met toekomst, zo schrijft Cranenburgh, de neurowetenschappelijke basis is robuust. Ritme en

zang bieden sociale cohesie en bundeling van krachten. Muziek kan herinneringen activeren, zeker ook bij alzheimerpatiënten, want vroege evolutionaire functies blijven vaak het langst behouden; muziek is waarschijnlijk ouder dan taal.

Erik Fokke, huisarts en musicoloog